

ÅRSBERETNING 2016

FOR FORENINGEN INGEBORG REFLING HAGEN KULTURHUS - FREDHEIM

1. Styret:

har hatt følgende sammensetning i 2016:

Leder	Inger Sleppen	2015 - 2017
Nestleder	Svein Gundersen	2016 - 2018
Sekretær	Grete K. Starheim	2015 - 2017
Kasserer	Else Liberg	2016 - 2018
Styremedlem	Børre Nordsveen	2015 - 2017
Møtende vara	Audun Solberg	2016 - 2018
Møtende vara	Flemming Rostgaard	2016 - 2017

Revisorer:

Jahn Lundsveen	2016 - 2017
Arnfinn Skagestad	2016 - 2017
Vara: Ivar Sander	2016 - 2017

Valgkomite:

Leder	Morten Stensberg	2015 - 2017
	Siri Lappegård	2015 - 2018
	Camilla M. Brandt	2016 - 2019

2. Styremøter:

Det er avholdt 10 styremøter, 17.apr, 23.apr, 29. mai, 14.aug, 3. sept, 23. sept, 11.okt, 30.okt, 16. nov, 18. des, hvor det er behandlet 83 saker.

3. Organisasjonen:

Styret har oppnevnt arbeidsgrupper:

- Tilbakeføring av uteområdet
- Kulturaktiviteter
- Kulturlåven
- Tilbakeføring av kjøkkenet
- Informasjon (Facebook og hjemmeside)
- 17.juni på Fredheim
- Innredning av Bua til butikk
- Temabok om «Kunsten på Fredheim»
- Temabok om «Mattradisjoner på Fredheim»
- Temabok om «Kjøkkenhagen – grønnsakhagen på Fredheim»

4. Medlemsantall for 2016: 154 medlemmer

5. Virksomhet knyttet til eiendommen Fredheim

Restaurering av hovedbygning

Restaurering av yttertaket har vært prioritert i 2016. Da arbeidet med taket kom i gang, ble store råteskader avdekket ved restaurering av yttertaket. Større råteskader enn hva en kunne forvente. Ved gradrennene på verandaen hadde det vært omfattende taklekkasjer. Taket inne i stua og i 2.etg. ble forsterket. Bærekonstruksjoner og bunnsville har blitt skiftet eller restaurert. Nye taksten er lagt. Ved fjerning av taksten er dette utført på dugnad, og eier av Vik har stilt traktor med tilhenger til disposisjon i dette arbeidet. Restaureringen har vært utført etter antikvariske prinsipper og fulgt det kulturminnefondet har satt som premisser for tildeling av støtte og i samsvar med veiledning fra Hedmark fylkeskommunes kulturminneavdeling. Pipene over tak ble revet ned og murt opp igjen. Rør er ført ned gjennom de gamle pipene og nye rentbrennende ovner er satt inn i stua, Hildas rom og indrestua. Parafinovnen i stua er fjernet. Blikkenslagerarbeid er utført på taket rundt pipa, takrenner og med taknedløp (se pkt. 7).

Bilder er tatt som dokumentasjon av før, under arbeid og resultatet etterpå. Bildene innrapporteres til Kulturminnefondet, Hedmark fylkeskommune og UNI - stiftelsen som har gitt støtte.

Det har vært et nært og positivt samarbeid med Hedmark fylkeskommunes kulturminneavdeling i hele prosessen med restaureringsarbeidet, og de har fungert som veiledere i arbeidet.

Et betydelig arbeid med å redde hovedbygningen på Fredheim er utført ved at yttertaket er restaurert.

Kulturlåven

Siden arbeidet med restaurering av taket på hovedbygningen ble mer langvarig og krevende, ble det arbeidet for å sette i stand kulturlåven til bruk ved kulturarrangement. Varmekabler ble lagt oppå murgolvet, med flytende masse og epoxy oppå der, så det ble et solid golv. Nytt elektrisk anlegg er installert tilrettelagt for kunstutstilling og ved forestillinger. En vegg ble snekret slik at det ble et lagerrom med hyller for oppbevaring. Salen i kulturlåven skal innredes med bord og sittegrupper for kulturkafé og et minibibliotek. Salen huser utstillinger om Ingeborg og Wergeland.

Tilbakeføring av uteområde

Et betydelig dugnadsarbeid er nedlagt med å gjenskape uteområdet. Foreningen har samarbeidet med Veia, Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører, linje "historiske grønntanlegg", om uteområdet på eiendommen. Studenter har målt opp, kartlagt, registrert og tegnet opp eiendommen med sikte på å tilbakeføre uteområdet slik det var tidligere. Planer er utarbeidet.

Statens vegvesen har på anmodning fra foreningen sørget for graving i området ved tidligere potetåker ved gang – og sykkelvegen for å fjerne vannet som samlet seg der. Dette er vannmasser som har blitt værende der siden 2008 da gang – og sykkelvegen ble opparbeidet.

Styret har henvendt seg til Statens vegvesen med oppfordring om at de skal vedlikeholde steingjerde langs fv 222, rosehekken og grasbakken langs gang – og sykkelstien nedenfor Fredheim. Dette er Statens vegvesen sin eiendom.

Foreningen har kommet med innspill til Jernbaneverket ang. reguleringsplan for jernbanestrekningen Kleverud/Espa – Sørli og bedt om at gang – og sykkelvegen blir lagt lenger vest og i nåværende vegtrase for fv 222 i området nedenfor Fredheim. Foreningen har også anmodet om at rundkjøringen blir anlagt lenger ute på jordet nedenfor Fredheim med ny adkomstveg til ny togstopp på Tangen.

I kommunestyrets behandling av reguleringsplanen i juni 2016 ble det vedtatt at det skulle foregå et samarbeid mellom Statens vegvesen, Jernbaneverket og Stange kommune for å se på og finne gode løsninger for dette. Denne prosessen pågår.

6. Dugnader:

Det har vært gjennomført svært mange dugnader i sommer, ut over høsten og i vinter med en liten trofast gruppe.

Trær har blitt hogget og vinsjet, busker klippet, bær plukket, kvist er fjernet og kjørt bort, gresset er slått og ved er blitt kløvet. Hovedbygningen ble vasket i 1.etg. i nov.

7. Økonomi og søknader:

Økonomisk støtte til restaurering:

- Hedmark fylkeskommune har bevilget 50.000 kr til restaurering av bl.a. drenering, tak og pipe - hovedbygning.
- Kulturminnefondet har bevilget 345.000 kr til restaurering av yttertak med ny tegelsten, muring av to nye piper over tak og nye takrenner og taknedløp.
- Sparebanken Hedmark overrakte 16. juni en pengegave på kr. 100.000 til restaureringsarbeidet på Fredheim.
- UNI stiftelsen har bevilget 100.000 kr øremerket Fase 1: restaurering av yttertak, drenering, muring, takrenner og utskifting av sviller på Fredheim.
- Stange og Romedal brannkasse har bevilget 17.000 kr til ny rentbrennende ovn i stua.

Økonomisk støtte til kulturaktiviteter:

Stange kommune har støttet kulturaktiviteter på Fredheim i 2016 med 10.000 kr.

Gaver til istandsetting av kulturlåven:

- Fire medlemmer av foreningen tok i september initiativ til en kronerulling til bruk for å sette i stand kulturlåven, og det kom inn ca. 120.000 kr.
- Det er søkt Kulturdepartementet om gaveforsterkning for et totalt gavebeløp i 2016 på 286.502 kr.

Søknader med avslag:

- Avslag på søknad til kulturrådet, Rom for kunst om støtte til tilbygg kulturlåven.
- Avslag på søknader om støtte fra Bergesenfondet og Eckbos legat.
- Avslag på søknad om støtte fra Olav Thon Stiftelsen.
- Søknad om spillemidler fra Staten og Hedmark fylkeskommune fikk avslag i første søknadsrunde. Ny søknad ble sendt høsten 2016.

Lån:

- Flemming Rostgaard stilte et privat rentefritt lån til disposisjon til bruk for istandsetting av kulturlåven pålydende 150.000 kr. Långiver betaler renter som gave til foreningen. Lånet skal nedbetales innen august 2017.
- Et midlertidig byggelån er innvilget fra Sparebanken Hedmark på 495.000 kr i påvente av utført arbeid, betalte fakturaer, regnskapsføring, revidert regnskap, skrevet rapport, dokumentasjon med bilder og søknad om utbetaling fra tre instanser, UNI stiftelsen, Hedmark fylkeskommune og Kulturminnefondet. Videre ble det tatt opp et lån på 250.000 kr til restaurering av hovedbygningen pga betydelige større råteskader enn antatt.

Budsjett og regnskap

- Budsjettet som settes opp er basert på de mål og aktivitet foreningen arbeider mot og er avhengig av om vi blir bevilget støtte, får avslag eller må vente et år.

- Utgiftene til restaurering av hovedbygningen kommer på regnskapet for 2016 og støtten - inntektene som vi mottar, kommer i 2017.

Budsjettet for 2016 inneholdt støtte fra Staten – Hedmark fylkeskommune på 1,5 mill., Kulturrådet tilsvarende sum og et større beløp enn innvilget fra kulturminnefondet. Derfor differanse mellom budsjett og regnskapstall. Det samme kommer da til uttrykk på utgiftssiden der det er mindre benyttet til restaurering og vedlikehold av bygningene pga manglende tildelt støtte.

Det var budsjettet med 40.000 kr i reiseutgifter for styret. Seks av sju styremedlemmer har valgt å ikke skrive reiseregninger og heller la beløpet tilfalle foreningens formål.

Prosjektregnskapet for restaurering av hovedbygning viser 888.404 kr i utgifter.

8. Kulturaktiviteter:

- Flagget har vært heist på Fredheim i forbindelse med arrangementer og høytider.

- På Fredheim har det vært Shakespearelesing hver 14. dag og i høst også en studiegruppe som leser og diskuterer "Livsfrisen" hver 14. dag.

- Konsert i Tangen kirke 12. mars til inntekt for foreningen ble donert av Svein Gundersen i forbindelse med hans 70 års dag.

- 1. april inviterte foreningen til et møte på Fredheim med arbeiderdikteren Ingeborg Refling Hagen "Hører du trommene" - med foredrag av historiker Terje Moshaug og diktlesning ved Valborg Sirnes, Karen Høie, Svein Hellesøy og Yngve Sørli.

- 3. april var det «Åpent hus» på Fredheim med besøk av utstillingen i Kulturlåven om Ingeborg Refling Hagen.

- Wergelandsdagen 17. juni ble markert med blomstertog fra samfunnshuset til Fredheim og opplesning ute ved Ingeborgbysten og inne i stuen på Fredheim i samarbeid med Suttung teater.

- Lesegruppen som har lest dramaer av Shakespeare har møttes annen hver uke på Fredheim våren og høsten 2016.

- 16. oktober ble forfatteren Hans E. Kinck markert i Kulturlåven med foredrag av Johan Storm Munch om Kinckhuset i Strandebarm og opplesning ved Hilde Kveim.

- 6. november ble Wergelandutstillingen, som foreningen har overtatt fra Universitetsbiblioteket i Agder og Nasjonalbiblioteket, formelt åpnet i Kulturlåven med foredrag av Geir Uthaug og Sigrid Salen og Wergelandsanger til musikk av Eivind Groven ved Sigmund Lahn akkompagnert av Asgeir K. Lysdahl.

- 19. desember arrangerte foreningen Ingeborgkonsert i Tangen kirke i samarbeid med Tangen menighetsråd med innslag av Tangen Mannskor, sang av Solbjørg Tveiten, sang av Sigmund Lahn akkompagnert av Daniel Helland Hines, opplesning ved Valborg Sirnes, samt musikk ved Ellen Sejersted Bødtker på harpe og Torfinn Hoffart på cello. På forhånd var det Åpent hus på Fredheim.

- I likhet med i 2015 var 3. trinselever i Stange kommune i november – desember på besøk på Fredheim i regi av Den kulturelle skolesekken i Stange kommune og fikk oppleve «Jul på Fredheim der Siri Lappegård leste fortellinger og fortalte om juletrepynten og julekrybba.

- Ellers så har det vært besøk på Fredheim til ulike tider.

- Gjennom den kulturelle skolesekken i Stange kommune har det gjennom et prosjekt vært bevilget midler for dokumentasjon med film der ulike personer har fortalt. Svanaug Lindman fortalte elever fra Tangen skole om sitt møte med Ingeborg og Fredheim, Hallvord Reiar M. Steen fortalte om sine barneminner på Fredheim og sitt møte med Ingeborg. Frode Kayser fortalte elever fra Espa skole og barnehage om Ingeborgs sine søskens utvandring til Amerika relatert til dagens flyktningsituasjon.

9. Informasjon og pressedekning

- Det er sendt ut tre nyhetsbrev (i mars, august og desember) til medlemmene på mail.

Foreningens brosjyre er gjenoptrykt.

- Hjemmesiden for Ingeborg Refling Hagen kulturhus – Fredheim:

<http://kulturhusfredheim.no/> er utviklet videre

og facebook siden har hatt god oppslutning:

<https://www.facebook.com/kulturhusfredheim>.

- Hamar Arbeiderblad og Stangeavisa har dekket virksomheten og arbeidet på Fredheim med aktuelle og fyldige oppslag.

Styret takker alle medlemmene for engasjement, interesse og støtte til det arbeidet som har vært utført i 2016.

Tangen 11.02.17

Inger Sleppen
leder

Grete K. Starheim
sekretær